

UTSTÄLLNINGSLÅTANDE

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR

MOHEDA SAMHÄLLE

INLEDNING.....	1
BESLUTSFÖRSLAG OCH SAMMANFATTNING	2
YTTRANDE FRÅN STATLIGA MYNDIGHETER.....	3
YTTRANDE FRÅN KOMMUNALFÖRBUND OCH REGIONFÖRBUND	6
YTTRANDE FRÅN ORGANISATIONER, FÖRETAG OCH FÖRENINGAR.....	6
YTTRANDE FRÅN PRIVATPERSONER	8

INLEDNING

Planens syfte

Denna fördjupade översiktsplan omfattar Moheda tätort och dess närmaste omgivning. Syftet med översiktsplanen är att få en tydligare vägledning för hur den bebyggda miljön, grönstrukturen och infrastrukturen skall utvecklas i Moheda. Den fördjupade översiktsplanen har ingått i kommunens projekt "Uthållig kommun" med sikte på resurshushållning och hållbar energianvändning (se bilaga). Följande mål finns för planeringsarbetet:

- Centralorten för Mohedabygden skall stärkas och utvecklas och Moheda centrum skall tydliggöras.
- Transportvägar för tunga transporter skall lösas på ett hållbart, långsiktigt och praktiskt sätt.
- Kollektivtrafiken skall utvecklas och kompletteras.
- Grönstruktur samt gång- och cykelvägar skall anpassas och utvecklas.
- De lokala förutsättningarna och det lokala perspektivet skall tillvaratas.
- Uthållighetsperspektivet skall prägla planprocessen och planen skall "landa" i något som är genomförbart.

Redogörelse för planprocessen

Planförslaget har varit föremål för samråd under perioden 2011-12-19 – 2012-02-29. Under samrådstiden hölls också dialog med representanter för äldreomsorgen samt för ungdomsrådet (elever på Mohedaskolan). Innan samrådet skickades ut hölls informationsmöte i Moheda och dialog med flera företagare och organisationer. De synpunkter som inkom under samrådet har legat till grund för det fortsatta planarbetet.

Planförslaget har sedan under perioden 2014-01-27 – 2014-03-31 varit utställd för granskning. Detta utlåtande redovisar kortfattat de synpunkter som har inkommit under granskningstiden. Synpunkterna kommenteras och de eventuella förändringar som de medför redovisas.

Inkomna yttranden

Yttranden utan erinran

Polismyndigheten
Nämnden för myndighetsutövning

Yttranden med erinran

Länsstyrelsen i Kronobergs län
Trafikverket
Värends Räddningstjänst
Regionförbundet Södra Småland
Moheda kyrkliga samfällighet
E:ON Elnät Sverige AB
Alvesta Energi
Moheda PRO
Moheda IF

Markägargruppen samfälligheten Alvesta Moheda s:5
Henrik Swahn, Granvägen
Två yttranden med anonym signatur

BESLUTSFÖRSLAG OCH SAMMANFATTNING

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige att enligt 4 kap 11 § (motsvarar 3 kap 19 § i nu gällande PBL), anta fördjupad översiktsplan med tillhörande miljöbedömning för Moheda.

FÖRÄNDRINGAR I PLANEN

Förutsättningar

- Avsnittet om risk och säkerhet kompletteras avseende geologiska förutsättningar, ras och skred.
- Avsnittet om busstrafik revideras.

Förslag och avvägningar

- Riktlinjer kompletteras om att planläggning skall föregås av geoteknisk utredning inom områden med finkorniga jordar med eventuell risk för erosion.
- Riktlinjerna för bostadsbebyggelse och verksamheter vid Östregård förtydligas beträffande hänsyn till riksintresse för kulturmiljö.
- Riktlinje om hänsynstagande till naturmiljön söder om Furuliden utvecklas vad avser strandskydd. För samma område

förtydligas riktlinjen om hänsynstagande till översvämning vad avser hänsyn till klimatförändringar.

- Under rubriken Transporter på järnväg och industrispår kompletteras riktlinjerna med att i utredning om industrispår måste anläggningens inverkan på stambanans övergripande kapacitet beaktas.

Miljöbedömning

- Miljöbedömningen kompletteras med en s k Särskild sammanställning.

YTTRANDEN FRÅN STATLIGA MYNDIGHETER

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Övergripande synpunkter

Planen ger förutsättningar för att ta ett helhetsgrepp på den fysiska utvecklingen i orten och ger vägledning för efterföljande detaljplaner, trafikplanering och andra beslut. Möjliga platser för bostäder och verksamheter och utveckling av centrum finns redovisat. I planen har det även varit viktigt att studera lämpliga trafiklösningar för den tunga trafiken till industrin och skapa sammanhängande och trygga gång- och cykelvägar. Länsstyrelsen anser att planen lyfter fram flera av ortens positiva värden och kvalitéer såsom bl a service och kollektivtrafik samt närhet till rekreation och fritidsaktiviteter.

Planen har en lättläst text med tydliga riktlinjer. Länsstyrelsen anser dock att planförslagets sammanfattande karta kunde vara något tydligare bl a vad avser bakgrundsinformation som är av betydelse för att kunna orientera sig.

Kommentar:

Kartan ses över inför antagandeskedet..

Riksintressen

Den fördjupade översiktsplanen anger ett område för handel samt ett område för bostadsbebyggelse inom riksintresset för kulturmiljövård Horda-Ryd. Länsstyrelsen bedömer att viss utveckling är möjlig inom de utpekade områdena, men understryker vikten av att ny bebyggelse och anläggningar anpassas till det mötande odlingslandskapets karaktär vad gäller skala, utformning och placering. Även om länsstyrelsen anser om redovisningen i översiktsplanen behövs en fortsatt dialog mellan kommunen och länsstyrelsen vid konkreta projekt .

Riksintresset för kommunikationer, Södra Stambanan skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra nyttjandet av anläggningen. Länsstyrelsen ser det som angeläget att i samband med ny bebyggelse nära järnvägen studera och beakta problematiken med buller och vibrationer. Trafikverket påtalar att vid studier av utveckling av godstransporter via järnväg i Moheda så måste en sådan anläggningens inverkan på stambanans övergripande kapacitet beaktas.

Kommentar:

Detaljstudier om natur- och kulturvärden sker i anslutning till lokaliseringssprövningar eller detaljplanering. Självklart sker då en fortsatt dialog med länsstyrelsen om anpassningen till riksintresset för kulturmiljö. Riktlinjerna om anpassning till kulturmiljö och riksintresse kompletteras.

Vid nybyggnation i centrum beaktas buller och vibrationer. Planens riktlinje om detta förtydligas.

Vid fortsatt utredningsarbete om utveckling av godstransporter via järnväg i Moheda kommer inverkan på stambanans övergripande kapacitet att beaktas. Samråd med Trafikverket och länsstyrelsen kommer att ske. Planens riktlinjer kompletteras med avseende på hänsynstagande till stambanan.

Strandskyddets behandling

Strandskyddet berörs vid förslag till förändringar vid Mohedaån bl a bebyggelse söder om Furuliden. Länsstyrelsen erinrar om att vid ny planläggning skall särskilda skäl anges och strandskyddets syften beaktas. Länsstyrelsen ser positivt på utvecklingen av grönområde utmed ån.

Kommentar: Riktlinje om hänsynstagande till naturmiljön utmed ån söder om Furuliden kompletteras med att en väl avvägd fri passage så att strandskyddets syften tillgodoses.

Mellankommunala och regionala intressen

Även länsstyrelsen vill lyfta fram att Mohedaorten i regionalt perspektiv är viktig för sitt omland genom sin tillgång till service, handel, skolor mm och ligger i ett för länet viktigt kommunikationsstråk utmed stambanan. Det nya tågstoppet ger nya möjligheter till pendling.

Miljö kvalitetsnormer(MKN)

Länsstyrelsen är positiv till att det i planen uppmärksammas att utvecklingen av avloppsreningsverk och dagvattenhantering måste ske med beaktande av att MKN för vatten uppfylls. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att MKN för luft inte bedöms att överskridas i Moheda.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Länsstyrelsen noterar att risker kopplade till farligt gods på stambanan uppmärksammas i planen och att hänsyn behöver tas till dessa risker med vägledande av RIKTSAM:s rekommendationer.

Länsstyrelsen anser att det är bra att område vid Klintaberget angivits som utredningsområde i avvaktan på att pågående marksanering är genomförd och att det är först efter sanering som det går att bedöma möjligheterna till exploatering.

Länsstyrelsen ser det som viktigt att en särskild studie har gjorts av körvägar för tung trafik och att det till det utställda planförslaget redovisas en kompletterande bullerbedömning, där även förslag till åtgärder anges. Genomförandet av trafikförändringar och bulleråtgärder behöver följas upp i fortsatt planering.

Kommunen anger att hänsyn ska tas till översvämningsrisker intill ån. Länsstyrelsen förutsätter att eventuell inverkan av ett förändrat klimat med ökad nederbörd också beaktas.

Översiktsplanen saknar en översiktlig beskrivning av de geologiska förutsättningarna i området med koppling till geotekniska riskfaktorer. SIG har tidigare påpekat att det finns områden med finkorniga jordar varför det inte går att utesluta att det finns förutsättningar för stabilitetsproblem, Eventuella riskområden bör tydligt redovisas liksom behovet av utredningar i samband med detaljplaner eller bygglov. Det kan även gälla områden som inte är översvämningskänsliga, men SIG anger att det allmänt sett finns förutsättningar längs strömmande vattendrag i finkornig jord.

Kommentar:

Inriktning på uppföljning av trafikförändringar tas upp i den särskilda sammanställningen som upprättas i samband med antagandet av planen.

Planens riktlinjer om hänsyn till översvämningar kompletteras med avseende på att även klimatförändringar skall vägas in i bedömningarna. Riktlinjerna kompletteras medavseende på befarade stabilitetsproblem och erosion.

Fornminnen

Länsstyrelsen bedömer att gravröset, fornlämning 11:1, sydöst om Moheda är av större betydelse. Gravröset har generellt anlagts under bronsåldern (1800 – 500 f.Kr.) som markeringar i landskapet på synliga lägen. Fornlämningsområdet för denna typ av lämning är därför ofta ett större område som syftar till att bibehålla möjligheten att uppleva fornlämningen i den miljö som den tillkommit. Länsstyrelsen bedömer att tillstånd till ingrepp i fornlämningsområdet sannolikt inte kan medges.

Kommentar:

I samband med eventuell kommande exploatering av bostadsområde i anslutning till nämnda fornlämning och riksintresseområde har kommunen fortsatt samråd om avgränsning av exploateringsområde.

Miljöbedömning

I samband med att översiktsplanen ska antas ska kommunen upprätta en särskild sammanställning som redovisar bl a hur miljöspekterna integrerats i planen. Sammanställningen ska också inne-

hålla en redovisning om vilka åtgärder som kommunen tänker vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av planen innebär. Länsstyrelsen har här nämnt att åtgärder till följd av buller från tunga transporter kan bli nödvändiga.

Kommentar:

Särskild sammanställning upprättas inför antagandet av översiktsplanen, varvid åtgärder för uppföljning och övervakning av betydande miljöpåverkan behandlas.

Trafikverket

Trafikverket är positiv till att Alvesta kommun tar fram en översiktsplan för Moheda tätort och ser att planen har förutsättningar att utgöra en god grund för fortsatt utveckling av orten.

Trafikverket har inget att invända mot hur risintresset järnväg behandlas i planen. Dock påtalar att vid en eventuell studie i syfte att få till stånd en utveckling av godstransporter via järnväg så måste en sådan anläggnings inverkan på stambanans övergripande kapacitet beaktas. I samband med utvecklingen av ny bebyggelse nära järnvägen är det angeläget att studera och beakta problematiken med buller och vibrationer.

I planhandlingen framförs lovvärda försök till förändring/utveckling av huvudgatunätet i Moheda för såväl trafikföring, trafiksäkerhet som för oskyddade trafikanter. Trafikverket har inget emot förslagen utan ser att de är på många sätt väl avvägda, även om de vid ett förverkligande måste utvecklas och alternativa lösningar övervägas. Detta innebär inte något löfte om statlig finansiering utan sådant

prövas i de investeringsprogram som styr prioritering och fördelning av investeringsmedel.

Trafikverket påpekar åter att bostadsområde vid Östregård inte bör trafikmatas från väg 738 och verksamheten vid Östregård måste ges tillräckliga parkeringsmöjligheter så att parkering inte sker på nämnda väg. De vidhåller också uppfattningen att verksamheter inte bör utvecklas väster om väg 126.

Kommentar:

Planens riktlinje kompletteras med avseende på hänsynstagande till stambanan.

Bostadsområde vid Östregård kan med fördel ha utfart mot Grännaforsavägen och verksamheten planen ger verksamheten möjlighet förutveckling och komplettering bl a avseende parkering.

Kommunen vidhåller sin uppfattning att det är rimligt att verksamheter kan utvecklas väster om väg 126 men att det förutsätter omsorgsfull planering av åtgärder i Slätthögsvägens korsning med väg 126.

YTTRANDEN FRÅN KOMMUNALFÖRBUND OCH REGIONFÖRBUND

Värends Räddningstjänst

Räddningstjänsten påtalar att inför planering av nya verksamhetsområden bör brandvattenförsörjning studeras närmare.

Kommentar:

Brandvattenförsörjningen behandlas i anslutning till detaljplan och bygglov.

Regionförbundet Södra Småland

Förbundet konstaterar att planen tydligt visar förutsättningar att skapa positiv utveckling samt tillvaratagande av de satsningar som gjorts på infrastrukturen och kollektivtrafiken på orten. De ser också mycket positivt på förslaget att skapa säkra och trygga gång- och cykelvägar.

Förbundet påpekar dock att busstrafiken inte har minskat sedan tågstoppet och att det har gjorts en satsning på anropsstyrd trafik i Mohedas närområde.

Kommentar: Avsnittet om busstrafik revideras.

YTTRANDEN FRÅN ORGANISATIONER, FÖRETAG OCH FÖRENINGAR

Svenska Kyrkan

Moheda pastorat anser att planförslaget ger en bra och upplysande bild av möjligheterna för tätorten Moheda. De vidhåller dock sin avvikande mening mot planens inriktning på en del av trafikmiljöerna, framförallt som en stor trafikbelastning läggs på Torpsbruksvägen. De anser att det är viktigt att planen redovisar en tydlig ambition om en fortsatt utredning om ny industriväg direkt från väg 126 till Torpsbruksvägen med syftet att nå sågverket norrifrån. Störningarna blir påtagliga eftersom det är många gående som passerar mellan kyr-

kan och församlingshemmet från bl a kyrkans barnverksamhet och från Moheda västra till centrum. Kyrkorådet vill fästa uppmärksamheten på att dessa gående trafikanters säkerhet måste få hög prioritet. På sträckan förbi kyrka och församlingshem bör hastighetsbegränsning sättas till 30 km/tim.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd att leda om trafiken för att kunna utveckla och stärka centrum. Planen motverkar inte prövning av en eventuellt andra framtida trafiklösningar om förutsättningarna förändras. Riktlinje anger att Östanåkra industriområde utvecklas med beaktande av att det finns plats för en eventuell framtida anslutningsväg till väg 126. Inför omledning av trafik bedöms vilka trafiksäkerhetsåtgärder som är rimliga att genomföra. Trafiksäkring av korsningspunkter och övergångsställen prioriteras.

E.ON Elnät Sverige AB

E.ON meddelar att de har både lokalnät och regionnätledning inom planens eventuellt framtida vägreservat.

Kommentar:

Kommunen har att beakta att hänsyn tas till ledningsnät i anslutning till bl a detaljplan och vägplanering.

Alvesta Energi AB

Alvesta Energi har nått sin kapacitetsgräns för fjärrvärmeproduktion i befintlig anläggning. Vid önskemål om framtida energileveranser är både tekniska lösningar och investeringar beroende av vilka ener-

gimängder som krävs vid utbyggnad. Även reservkapacitet måste lösas för östra Moheda.

Kommentar:

Kommunen och Alvesta Energi samverkar för att finna rimliga lösningar.

PRO Moheda

Det fordras radikala åtgärder för att få bort trafik från centrum med bl a skymd sikt i gatukorsning och parkeringsproblem. PRO tycker att det vore helt fel att leda trafiken förbi kyrkan, församlingshemmet, lägenheter och äldreboende. En nordlig infart från väg 126 till Torpsbruksvägen vore den bästa lösningen. PRO hoppas också att gång- och cykelvägen utmed Torpsbruksvägen snabbt iordningställs.

PRO tar också upp vikten av att det byggs fler lägenheter och att det finns tomtmark nära centrum men anser att det inte är lämpligt att bygga på parkeringen vid värdshuset. Samtidigt tycker de att det är bra att Furulidens äldreboende kan utvecklas söderut.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd för att kunna utveckla och stärka centrum. Se också kommentarer till yttrande från Svenska Kyrkan ovan.

Utredning om byggande av gång- och cykelväg från f d Vegbyskolan till Storgatan pågår inför genomförande av åtgärderna under 2014.

Moheda IF

Moheda idrottsförening uttrycker önskemål om att utvidga idrottsplatsområdet söderut. Detta skulle kunna skapa utrymme för bl a konstgräsplan, tennisplan och boulebana. En sådan utvidgning skulle frigöra mark vid f d Vegbyskolan för andra ändamål. I det fall en ny sporthall byggs vid Mohedaskolan skulle ytterligare mark frigöras.

Kommentar:

Utvidgning av idrottsplatsområdet är helt il linje medöversiktsplanen. Synpunkterna från föreningen vidarebefordras i övrigt till markenheten inför fortsatt planeringsarbete i Moheda.

YTTRANDEN FRÅN PRIVATPERSONER

Markägargruppen Samfälligheten Alvesta Moheda s5

Markägargruppen tillstyrker planförslaget som ger en upplysande bild av möjligheterna för tätorten Moheda. Dock vill markägargruppen anföra avvikande mening mot att planens inriktning att stor trafikbelastning läggs på Torpsbruksvägen. Det är viktigt att planen redovisar en tydlig ambition om fortsatt utredning för en snar möjlighet till ny industriväg direkt från väg 126 till Torpsbruksvägen med syfte att å sågverket mm med infart från norr.

Markägargruppen vill fästa uppmärksamheten på de begränsningar som planen förespråkar över marknadsplatsen, markområdet s:5. Området är klassat som fornminnesområde i länets kulturmiljöprogram men innehåller endast tre individuella fornlämningar, varav ingen är oberörd av mänsklig påverkan på senare tid. Då det framkommit önskemål om att få använda området för bostadsbyg-

gelse hemställer markägargruppen att de enskilda fornminnena ges mera specifikt skydd och att området i övrigt ges inriktning för bostäder.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd för att kunna utveckla och stärka centrum. Se också kommentarer till yttrande från Svenska Kyrkan ovan.

Översiktsplanen motverkar inte etablering av bostäder eftersom planen inte anger några riktlinjer för området. Marknadsplatsen är dock ett område med tre fornlämningar och detta gör att en eventuell etablering av bostäder där måste prövas i en annan process enligt kulturmiljölagstiftningen.

Henrik Swahn, Granvägen, Moheda

Det är viktigt att skolområdet och den nuvarande bebyggelsen även i framtiden avgränsas av en allmän grön yta. Detta bör säkerställs i planen genom en att en zon lämnas mellan skolområdet och intilliggande bebyggelse vid Granvägen och övriga omkringliggande gator. Det finns gott om plats i och omkring nuvarande skolområde att expandera och få plats med t ex en ny sporthall som orten är i stort behov av.

I övrigt känns det bra med visioner om centrum och att man kan skapa ett tydligare centrum. Det är viktigt att få bort så mycket som möjligt av den tunga trafiken från centrum då bl a barn och ungdomar från skola och förskola rör sig mycket där,

Kommentar:

Kartan ses över med avseende på avgränsningen av skolområdet.

Yttranden under anonyma signaturer

Under två anonyma signaturer har påtalats bl a att omledning av trafiken innebär att fler bostäder berörs för bl a barnfamiljer och äldreboende. Det blir sämre trafiksituation för alla skolbarn samt för församlingshemmet, parkeringar, övergångsställen och vid buss-hållplatser.

Infarterna till Moheda inbjuder till höga hastigheter och så även Torpsbruksvägen. Inga förslag redovisas för att förbättra situationen, t ex hastighetsbegränsning, farthinder, avsmalningar och planteringar.

Kommentar:

Kommunen bedömer att det utifrån dagens förutsättningar är en rimlig åtgärd för att kunna utveckla och stärka centrum. Se också kommentarer till yttrande från Svenska Kyrkan ovan.

Planens riktlinjer om trafik och gatumiljöer har stort fokus på trafik-säkerhetshöjande åtgärder och ger stöd för fortsatt utredning om lämpliga åtgärder inför genomförande av förändringar av olika gatumiljöer.

Alvesta 2014-06-25

FÖRVALTNINGEN FÖR SAMHÄLLSPLANERING

Magnus Wigren
Planenhetschef

Ingalill Ljungdahl
Planingenjör